

NORMAN LESLIE CAPENER

Esat KİTER (*)

ÖZET:

Norman Leslie Capener "Lateral Rhachotomy" operasyonunun tanımlayan İngiliz bir ortopedisttir. Bilimsel kimliğinin yanında, sanatın hemen her türüsüyle de uğraşan Dr Capener, omurga cerrahisinin 20. yüzyıl başlarındaki öncülerindendir.

Anahtar Kelimeler: Norman Leslie Capener, Rakatomi, omurga tüberkülozu

Kanıt Düzeyi: Biyografi, Düzey V

SUMMARY:

Norman Leslie Capener was an English orthopedician who described "Lateral Rhachotomy". Besides his scientific identification, he worked on almost all kind of art and he was one of the pioneers in orthopedic surgery at the early 20th century.

Key Words: Norman Leslie Capener, Lateral Rhachotomy, spinal tuberculosis

Level of evidence: Biography, Level V

(*) Doç. Dr., Ortopedi ve Travmatoloji Uzmanı, Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Denizli.

Resim-1. Norman Leslie Capener (1898-1975)

Norman Leslie Capener, omurga cerrahisine önemli katkıları olmuş İngiliz bir ortopedi hekimidir (Resim-1). 4 Mayıs 1898'de Londra'da doğmuştur. Müzik ile ilgilenen ailesinin yönlendirmesi ile Tapınak Korosu Okuluna başlamış, sonrasında Londra Şehir Okuluna devam etmiştir ⁽³⁻⁴⁾.

Çocukluğu maddi zorluklar içinde geçmiştir, okulunu erken bırakıp çalışmak zorunda kalmıştır. 2 yıllık kayıptan sonra sınav ile St Bartholomew Hastanesindeki Medikal Koleje girmiştir. 1917 de hem tıp öğrencisi olmuş, hem de denizci olarak askeri görevine başlamıştır. Kraliyet donanmasından bir kaptanın kızı olan bayan Marion Clarke ile 1921 yılında evlenmiştir ⁽³⁻⁴⁾.

1924 yılında St. Bartholomew Hastanesinde cerrahi kariyerine başlar. Burada İngiltere'de anatomi alanında büyük bir üne sahip Profesör Le Gros Clark ve tiroid cerrahisinin öncülerinden Avustralyalı cerrah Profesör Thomas Dunhill ile çalışır ⁽⁵⁻⁶⁾. İki yıl sonra, Dr. Hugh Cabot tarafından, Michigan Üniversitesi cerrahi kliniğine davet edilir ve bu klinikte yardımcı doçent olarak çalışmaya başlar.

Dr. Capener, 1931 yılında ülkesine döner ve Jones kırığı tanımlayan Sir Robert Jones'un aktif çabalarıyla açılan Exeter şehrindeki Prenses Elizabeth Ortopedi Hastanesinde çalışmaya başlar. Artık bir ortopedi hekimidir. 1963 yılına kadar, bu hastanede görev yapar ve çevredeki bir çok sağlık biriminin konsültanlığını üstlenir ⁽³⁻⁴⁾.

Dr. Capener'in mesleki başarısı ile ilgili temel iki faktör vardır. Kendisi cerrahi eğitimi sırasında beraber çalıştığı Profesör Clarke'dan anatomi konusunda iyi bir eğitim almış, bu birikimini fonksiyon ve biyomekanikle beraber, insan kas-iskelet sistemine çok iyi uyarlamıştır. Diğer bir faktör ise mühendislikle ilgili temel kavramları, ortopediye ve insan iskeletine uygulamadaki başarısıdır. Kendisi implantlar ile de ilgilenmiş, 1956-1970 yılları arası İngiliz Standartları Enstitüsüne bağlı Cerrahi İmplantlar Komitesinin başkanlığını yapmıştır ⁽³⁻⁴⁾.

El ve omurgaya karşı özel bir ilgisi olmuştur. Özellikle lumbosakral bölgenin anatomisi ile ilgili çalışması (Sciatica: An Anatomical and Mechanical Study of the Lumbosacral Region. Capener N. *Ann Rheum Dis* 1944; 4: 29-36.) ⁽¹⁾, bu bölgenin patoanatomisine ışık tutmuştur. Ancak, omurga konusunda en bilinen çalışması, 1954

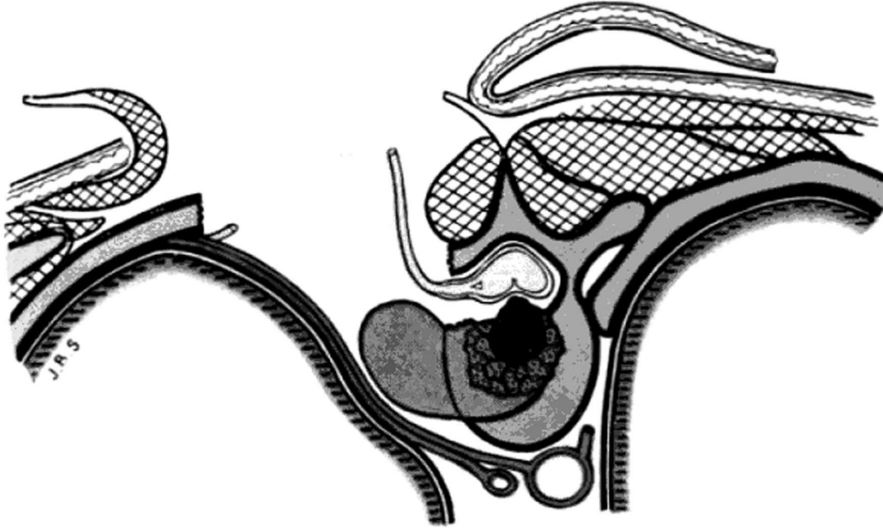
yılında yayınladığı vertebral gövdeye lateral yaklaşımı ve dekompresyonu amaçlayan "Lateral Rhachotomy" adını verdiği ameliyat tekniğini tanımladığı çalışmadır ⁽²⁾.

Dr. Capener, 1933 yılında ilk lateral raktomi ameliyatını, akut parapleji gelişen vertebra tükülozu sekelli bir olguda yapmıştır. Bu ameliyatta temel amacı deformitenin düzeltilmesi değil spinal kordun dekompresyonudur ⁽²⁾.

Orjinal makalesinde kosta-transversektomi girişimini bir adım ileriye götürdüğünü ifade eder ve 1900 yılında Ménard'ın tanımladığı kosta-transversektomiden temel farkının

kanalın anteriorundaki kemik dokunun (spurun) çıkartılması olduğunu bildirir (Şekil-2) ⁽²⁾.

Dr. Capener, edebiyata ve kitaba çok düşkündü.. Geniş bir tıbbi kütüphanesi vardı. Kelimeleri çok iyi kullanır, yazdığı makalelerde mesajları açık ve akıcı bir dille verirdi. Resim, özellikle suluboya ile uğraşır. Soyut heykel çalışmaları vardı. Şehrin sanat galerisinde sergiler açmıştır. Kısacası sanatın her türüyle yakından ilişkisi olmuştur. Hayatı boyunca bilimsel ve sanatsal anlamda bir çok eser üretmiş Dr. Norman Leslie Capener, 1975 yılında ölmüştür ⁽³⁻⁴⁾.

Şekil 2. "Lateral Rhachotomy" operasyonundaki açılım sonrası abse formasyonu ile meduller kanal anteriorunda, kifozun apeksindeki bası yapan kemik çıkıntısı resmedilmiştir. J Bone Joint Surg [Br] 1954;36:175.

KAYNAKLAR

1. Capener N. Sciatica: An Anatomical and Mechanical Study of the Lumbosacral Region. Capener N. *Ann Rheum Dis* 1944; 4: 29-36.
2. Capener N. The evolution of lateral rhachotomy. *J Bone Joint Surg* 1954; 36-B: 173-179.
3. In memoriam: Norman Leslie Capener. *Ann R Coll Surg Engl* 1975 ; 57: 52-53.
4. In memoriam: Norman Leslie Capener. *J Bone Joint Surg* 1975; 57-B: 387-385.
5. Vellar ID.Thomas Peel Dunhill: pioneer thyroid surgeon. *Aust N Z J Surg* 1999; 69: 375-387.
6. Wilfrid Edward, le Gros Clark. *J Anat.* 1963; 97: i2-6.